

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/48/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116213404
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116213404.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: mBank SPOLKA AKCYJNA, akciová spoločnosť, so sídlom Senátorská 18, Warszawa, Poľska republika, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank S.A., pobočka zahraničnej banky so sídlom Pribinova 10, Bratislava, IČO: 36819638, právne zastúpený Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava proti žalovanému: S., o zaplatenie 1.324,56 Eur a príslušenstvom, o čiastočnom späťvzátí žaloby a o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/219/2016-60 zo dňa 25.11.2016 takto

rozhodol:

1. Pripúšťa sa čiastočné späťvzatie žaloby čo do istiny vo výške 1324, 56 Eur, zrušuje sa rozsudok v časti o zamietnutí žaloby čo do istiny vo výške 1324,56 Eur a v tomto rozsahu sa konanie zastavuje.
2. V prevyšujúcej zamietavej časti sa rozsudok potvrdzuje.
3. Žalobcovi sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Vyslovil, že strany nemajú nárok na náhradu trov konania.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 9 ods. 2 zákona č. 29/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, § 48, 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 28.6.2016 domáhal zaplatenia istiny vo výške 1324,56 Eur, kapitalizovaného príslušenstva vo výške 653,16 Eur, zmluvného úroku zo žalovanej sumy vo výške 17,99% ročne od 22.5.2014 a úroku z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 1.977,72 Eur od 22.5.2014 do zaplatenia.
4. Strany uzavreli dňa 26.1.2012 formulárovú zmluvu o používaní kreditnej karty. Podľa bodu 1.1 žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver v podobe revolvingového limitu na kreditnú kartu maximálne do výšky 2.000 Eur. Lehota splatnosti bola stanovená na 12 mesiacov počnúc dňom poskytnutia úveru a tým bola stanovená aj doba platnosti zmluvy, tá sa však automaticky predlžuje na ďalších 12 mesiacov pod podmienkou, že majiteľ riadne plnil záväzky vyplývajúce zo zmluvy a obchodných podmienok (body 2.2, 2.3, 3.1 zmluvy).

5. Z výpisu z kreditnej karty žalovaného vyplýva, že žalovaný celkovo vyčerpal 1.494,83 Eur a zaplatil 1.011,94 Eur. Poslednú splátku poukázal dňa 19.12.2013.

6. Listom zo dňa 19.3.2014 žalobca vyzval žalovaného k zaplateniu dlhu vo výške 161,87 Eur (istiny 108,50 Eur) v lehote 7 dní od doručenia výzvy s tým, že ak k úhrade nedôjde, uvedená výzva je odstúpením od zmluvy podľa bodu 2.8.14 OP. Výzva bola žalovanému doručená dňa 21.3.2014.

7. Žalobca nepreukázal výšku svojej pohľadávky. Ako už bolo uvedené, žalovaný vyčerpal 1.494,83 Eur z úveru a zaplatil 1011,94 Eur a napriek tomu žalobca len istinu vyčíslil až na 1.324,56 Eur. Pritom v liste zo dňa 19.3.2014 uviedol dlh žalovaného len vo výške 161,87 Eur, z toho istinu na 108,50 Eur.

8. Za rozhodujúce v tomto spore súd považoval odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa pri odstúpení zmluva ruší od začiatku (ex tunc) a preto vzťah z nej je potrebné vyporiadať podľa § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ako bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

9. Pre vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo žalobcovi vo forme poskytnutých finančných prostriedkov žalovanému platí dvojiročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá plynie odo dňa po účinnosti odstúpenia od zmluvy, t.j. od 29.3.2014 a teda v danom prípade uplynula 29.3.2016. Keďže žaloba bola podaná 28.6.2016, súd s poukazom na premlčanie uplatneného nároku, žalobu zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému žiadne trovy konania nevznikli a neúspešný žalobca nemá nárok na ich náhradu.

11. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že dlžná suma uvedená v odstúpení od zmluvy predstavuje alikvotnú časť dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný v omeškani ku dňu vyhotovenia odstúpenia. Dlžná suma zahŕňa aj zmluvné úroky vo výške 17,99 % p. a.. Možnosť účtovania poplatkov je v zmluve jasne koncipovaná. Žalobca výšku žalovanej pohľadávky preukázal dostatočným spôsobom. V predmetnom prípade bol dojednaný iný právny následok odstúpenia od zmluvy než jej zrušenie ex tunc (bod 2.8.14 OP). Žalobca si uplatnil svoje právo vyplývajúce z ust. § 565 OZ listom zo dňa 19.03.2014. V prípade uplatnenia práva podľa § 565 zákonodarca nestanovuje žiaden osobitný režim dĺžky premlčacej doby. Všeobecná trojiročná premlčacia doba začala plynúť dňom 29.03.2014, pričom žaloba bola podaná dňa 28.06.2016, teda pred jej uplynutím. Z rozhodnutí súdov SR vyplýva značná nekoherentnosť právnych záverov ohľadom aplikácie princípu okamžitej aplikability ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Novelizované ust. § 52 ods. 2 OZ má hmotnoprávnu povahu. Riešenie intertemporality v rozhodnutí NS SR 3 M Cdo 14/2014 nemá obdobu v našom hmotnom práve. Aj za stavu, že by odstúpenie malo byť posúdené podľa § 107 OZ, k premlčaniu nemohlo dôjsť, pretože do dňa podania žaloby neuplynula ani subjektívna dvojiročná ani objektívna trojiročná premlčacia doba. Všeobecná trojiročná doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia účinnosti odstúpenia. Pokiaľ však ide o subjektívnu dvojiročnú dobu, pre okamih začatia jej plynutia je rozhodujúce, kedy sa ten, na úkor koho sa niekto obohatil, reálne dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalobca nemal možnosť vedieť, že uzatvorená zmluva bude v budúcnosti posudzovaná podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a teda ani nemohol mať vedomosť, že vôbec došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor. K začatiu plynutia subjektívnej doby mohlo prísť najskôr dňa 01.04.2015, kedy nadobudlo účinnosť novelizované ust. § 52 ods. 2 OZ. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

12. Žalovaný v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 01.02.2017 oznámil, že časť dlžnej sumy vo výške 1000 Eur uhradil dňa 01.08.2016 a zvyšná časť 324,56 Eur bude uhradená do 05.02.2017.

13. Žalobca v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 20.02.2017 uviedol, že zo strany žalovaného eviduje úhrady zodpovedajúce celej istine. Preto žalobu v časti zodpovedajúcej istine, t.j. 1324,56 Eur berie späť. Vo vzťahu k zvyšku nároku trvá na podanej žalobe ako aj na odvolaní voči rozsudku.

14. Čiastočné späťvzatie žaloby s výzvou na vyjadrenie bolo žalovanému doručené 23.08.2017. Žalovaný sa do času rozhodovania odvolacieho súdu k čiastočnému späťvzatiu žaloby nevyjadril.

15. Podľa § 370 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

16. Odvolací súd skúmal procesnú situáciu, ktorá nastala po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 11C/219/2016-60 zo dňa 25.11.2016 a zistil, že žalobca vzal svoju žalobu čiastočne späť po tom, čo súd prvej inštancie rozhodol vo veci, ale jeho rozhodnutie nebolo zatiaľ právoplatné (s ohľadom na suspenzívny účinok odvolania žalobcu). Žalovaný nesúhlas so späťvzatím žaloby nevyjadril. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd čiastočné späťvzatie žaloby v časti zodpovedajúcej istine vo výške 1324,56 Eur pripustil. Za tejto procesnej situácie odvolací súd v rozsahu zodpovedajúcom čiastočnému späťvzatiu zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil.

17. V ďalšom Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok v časti, ktorá v dôsledku späťvzatia zrušená nebola, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

18. Zmluva o používaní kreditnej karty zo dňa 26.01.2012 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ. Pri uzatváraní a plnení zmluvy žalovaný vystupoval v postavení spotrebiteľa. Žalobca je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti.

19. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom; predmetná vec sa však týka záväzkovo - právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

20. V prípade dualistickej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa aplikovať občianskoprávnu úpravu a nie úpravu obchodnoprávnu.

21. Presadzovanie obchodného práva na inštitúty upravené v kódexe o občianskych právach len s poukazom na argumentáciu o úveroch ako absolútnych obchodoch je argumentačne zjednodušené.

22. Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

23. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

24. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že zo strany žalobcu došlo k odstúpeniu od uzatvorenej zmluvy, a to listom zo dňa 19.03.2014, označeným ako „Posledná výzva k uhradeniu dlžnej čiastky / odstúpenie od zmluvy“. Z predmetného listu vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej čiastky do 7 dní od doručenia výzvy a v prípade, že k úhrade v stanovenej lehote nedôjde, oznámil žalovanému, že táto výzva je zároveň aj odstúpením od zmluvy.

25. Pokiaľ žalobca argumentuje, že predmetnou výzvou sledoval zosplatnenie dlhu, s týmto sa nemožno stotožniť z dôvodu, že list zo dňa 19.03.2014 je zreteľne označený ako „odstúpenie od zmluvy“, pričom z jeho textu jasne vyplýva, že v dôsledku odstúpenia od zmluvy, zmluva zaniká. Ako vyplýva z bodu 2.8.14 Všeobecných obchodných podmienok, v prípade neuhradenia minimálnej splátky v lehote stanovenej na výpise môže mBank vykonať úhradu Minimálnej splátky z Bankového účtu klienta, vypovedať zmluvu,

odstúpiť od zmluvy alebo vyhlásiť celú dlžnú sumu evidovanú na Úverovom účte za okamžite splatnú. Sám žalobca tak rozlišuje medzi inštitútom odstúpenia od zmluvy a inštitútom zosplatnenia dlhu. S ohľadom na uvedené je dôvodné konštatovať, že týmto jednostranným úkonom žalobca sledoval zánik zmluvy, nie iba zosplatnenie dlhu za súčasného ďalšieho trvania zmluvy.

26. Inštitút odstúpenia od zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a Občianskom zákonníku odlišne. Obchodný zákonník v ust. § 349 ods. 1 zánik zmluvy viaže na okamih, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Zánik zmluvy teda nastáva v dobe účinnosti úkonu, ktorým oprávnená osoba odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom upravené alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právna úprava odstúpenia od zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ vzdať nemohol. V tejto súvislosti je právne významné ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktoré už vyššie odvolací súd poukázal.

27. Ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje garanciu pre spotrebiteľa v tom zmysle, že si nemôže zhoršiť svoje zmluvné (a teda i právne) postavenie bez ohľadu na to, aké dojednania sú uvedené v spotrebiteľskej zmluve. Toto zákonné ustanovenie zaručuje prednostnú aplikáciu tých právnych predpisov na spotrebiteľský právny vzťah, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, práve za účelom princípu zákazu zhoršenia zmluvného postavenia spotrebiteľov v právnom vzťahu s dodávateľom.

28. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 48 v spojení s § 457) je následkom odstúpenia od zmluvy len vznik povinnosti účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť to, čo podľa nej dostali. V danom prípade teda povinnosť žalovaného vrátiť poskytnuté finančné prostriedky žalobcovi.

29. Za stavu, že zo strany žalobcu došlo k odstúpeniu od zmluvy, pre žalovaného ako spotrebiteľa je priaznivejšia právna úprava odstúpenia od zmluvy upravená v Občianskom zákonníku, nie v Obchodnom zákonníku. Je to práve žalobca, ktorý si zvolil spôsob riešenia situácie, kedy boli žalovaní v omeškaní s platením splátok a rozhodol sa zmluvný vzťah ukončiť napriek tomu, že do úvahy prichádzal aj iný postup, napr. zosplatnenie úveru, t.j. možnosť požadovať splatenie celkového dlhu (istiny spolu s úrokmi) za súčasného zotrvania v zmluvnom vzťahu.

30. Žalobca si žalobou uplatnil právo na zaplatenie istiny vo výške 1324,56 Eur, kapitalizovaného príslušenstva vo výške 653,16 Eur, zmluvného úroku vo výške 17,99 % ročne zo sumy 1324,56 Eur od 22.05.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1977,72 Eur od 22.05.2014 do zaplatenia.

31. Za stavu, že dôsledkom odstúpenia od zmluvy je povinnosť účastníkov vrátiť si navzájom len to, čo podľa zmluvy dostali, t.j. v prípade žalovaného je to povinnosť vrátiť istinu úveru, je zrejmé, že žalobca nemá voči žalovanému nárok na zaplatenie kapitalizovaného príslušenstva v sume 653,16 Eur ani na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 17,99 % ročne zo sumy 1977,72 Eur od 22.05.2014 do zaplatenia. Keďže žalobca nemá nárok na zaplatenie príslušenstva v sume 653,16 Eur, so zaplatením tejto sumy sa žalovaný nemohol dostať do omeškania. Preto žalobcovi nie je možné priznať ani úrok z omeškania zo sumy 653,16 Eur.

32. Pokiaľ ide o úrok z omeškania zo sumy 1324,56 Eur (t.j. z istiny), k tomuto odvolací súd uvádza, že úrok z omeškania je vo vzťahu k istine akcesorickým záväzkom. Jeho vznik je spojený s prvým dňom omeškania so zaplatením istiny. Ak uplynula premlčacia doba k istine, nemožno sa úspešne domáhať ani príslušenstva z istiny.

33. Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bol doplnený ustanovením § 5b novelou zákona č. 102/2014 Z. z.. Vyplýva z neho, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu prihliada na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúcich voči spotrebiteľovi, vrátane premlčania práva alebo na inú zákonnú prekážku alebo iný zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Zákonodarca upravil premlčanie v spotrebiteľských zmluvách úmyselne v zákone č. 250/2007 Z.z. prijatom citovanou novelou z dôvodu zvýšenej ochrany spotrebiteľa a jeho okamžitou aplikáciou.

34. Podľa článku XIV. Zákona č. 102/2014 Z. z., predmetné ustanovenie vstúpilo do účinnosti od 1. mája 2014. V § 29b Zákona č. 102/2014 boli prijaté prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.05.2014, nie však k novoprijatému ustanoveniu § 5b citovaného zákona.

35. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30.09.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.08.2014 sp. zn. 9Co/295/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22.10.2014 sp. zn. 11Co/377/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.01.2015 sp. zn. 11Co/427/2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11.12.2014 sp. zn. 4Co/134/2013), keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihladať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihladať na premlčanie ex offo (aj bez námietky).

36. Právna teória i prax činí rozdiel medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Pre pravú retroaktivitu platí, že lex posterior ruší (neuznáva) právne účinky v dobe účinnosti legis prioris, prípadne vyvoláva alebo spojuje práva a povinnosti subjektov s takými skutočnosťami, ktoré v dobe účinnosti legis prioris nemali povahu právnej skutočnosti. V prípade nepravé retroaktivity „nový zákon síce nezakladá právne následky pre minulosť, avšak buď povyšuje minulé skutočnosti za podmienku budúceho právneho následku (jednoduchú výlučnosť) alebo modifikuje pre budúcnosť právne následky podľa skorších zákonov založené ... nepravé spätné pôsobenie zákona znamená len, že nový zákon zachycuje (právne kvalifikuje) minulé skutočnosti alebo že sa dotýka (modifikuje, ruší) existujúce právne následky. Všeobecne v prípadoch časového stretu starej a novej právnej normy platí nepravá retroaktivita, t.j. od účinnosti novej právnej normy sa i právne vzťahy, vzniknuté podľa zrušenej právnej normy, riadia novou právnou normou. Vznik právnych vzťahov, existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy, právne nároky, ktoré z týchto vzťahov vznikli, ako i vykonané právne úkony, sa riadia zrušenou právnou normou (dôsledkom opačnej interpretácie stretu právnych noriem by bola pravá retroaktivita). Aplikuje sa tu princíp ochrany minulých právnych skutočností, najmä právnych konaní. Pokiaľ u pravej retroaktivity platí zásada všeobecnej neprípustnosti, za ktorej existujú striktné obmedzené výnimky prípustnosti, u nepravé retroaktivity platí naopak zásada všeobecnej prípustnosti, u ktorej existujú výnimky jej neprípustnosti. (rozsudok Krajského súdu v Žiline 7Co/771/2014 z 17.12.2014)

37. Ak teda platí, že právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter, a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihladať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy. (Doc. JUDr. Marek Števcík, PhD.: Zákon a sudcovia, K výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa.)

38. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ prvoinštančný súd rozhodoval o nároku žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy v čase, keď už vstúpilo do účinnosti ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., bol oprávnený a zároveň povinný prihladať aj bez návrhu na premlčanie nároku, keďže v danom prípade platí nepravá retroaktivita, t.j. od účinnosti novej právnej normy sa ňou riadia aj tie právne vzťahy, ktoré vznikli podľa predchádzajúcej právnej normy.

39. Vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd uvádza, že novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 pri posudzovaní právnych následkov odstúpenia žiadnu zmenu nepriniesla. Ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka totiž bolo účinné už niekoľko rokov pred uzatvorením zmluvy. Odvolacie argumenty žalobcu nemožno považovať za opodstatnené najmä za stavu, kedy už v zákone č. 258/2001 Z.z. bola pri úprave odstúpenia od zmluvy veriteľom v dôsledku omeškania dlžníka uvedená poznámka, ktorá odkazovala na ust. § 48 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako subjekt dlhodobopôsobiaci na trhu, predmetom činnosti ktorého je okrem iného poskytovanie spotrebiteľských úverov si preto musel už v čase uzavretia zmluvy byť vedomý, že odstúpenie od spotrebiteľskej zmluvy sa riadi právnymi normami občianskeho práva a že zmluvný odklon v neprospech spotrebiteľa nemôže byť akceptovaný. S ohľadom na uvedené má odvolací súd za to, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel v okamihu, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy.

40. Odstúpením od zmluvy, kedy došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia (29.03.2014) začala plynúť dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná 28.06.2016, t.j. po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia - istiny je premlčaný. Žalobe preto nebolo možné vyhovieť ani v časti o zaplatenie zákonného úroku z omeškania z istiny, a to s poukazom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z..

41. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorá nebola v dôsledku späťvzatia zrušená, ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

42. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 a § 257 CSP. Žalovaný uhradením istiny vo výške 1324,56 Eur po začatí konania z procesného hľadiska zaviniť zastavenie konania v tejto časti, čo možno považovať za jeho neúspech v spore. V spore bol tak v prevažnej miere úspešný žalobca (neúspech len v časti príslušenstva istiny), preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému. Odvolací súd však vzhliadol existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúceho v skutočnosti, že žalovaný uhradil istinu, časť pred a časť po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. V prípade, ak by nedošlo k zastaveniu konania v časti istiny a odvolací súd by meritórne preskúmaval správnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu o práve žalobcu na zaplatenie istiny, bol by sa s dôvodmi zamietnutia žaloby v tejto časti stotožnil. Z dôvodu existencie dôvodu hodného osobitného zreteľa odvolací súd rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

43. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).